

# Colindele de Crăciun

În veacul I al erei creștine s-au petrecut două evenimente de importanță majoră pentru istorie, hotărâte de Providența divină. Ele sunt: 1. Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos, Mântuitorul lumii și 2. formarea poporului român, simultană cu răspândirea religiei creștine.

Există, așadar, o «îngemănare» a existenței noastre. Aici, în vatra Carpaților, noi ne-am născut români și creștini în același timp. «Ca doi ochi dintr-o lumină, ca doi brazi dintr-o tulpină!» Această geneză concomitentă are ca mărturie și existența colindelor de Crăciun; ele sunt, pe bună dreptate, un adevărat „cântec de leagăn” al neamului românesc.

Colindele românești de Crăciun au o vechime bimilenară. Mesajul ideatic transmis de ele, este asemănător cu cel al Sfințelor Evanghelii. Într-un fel, primul colind de Crăciun este imnul îngeresc «Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, întru oameni bunăvoire!» (Luca 2,14)

Apoi, tradiția vorbește și de colindul păstorilor din câmpia Betleemului: «Trei păstori se întâlniră/ Și așa se sfătuiră/ Haideți, fraților să mergem/ Flori frumoase să culegem/ Și să facem o cunună/ S-o împletim cu voie bună/ Și s-o ducem lui Hristos/ Să ne fie de folos!»

Colindele sunt, deci, o mărturie a apariției concomitente a

fenomenului creștin și al celui românesc, în istorie. Marii noștri scriitori și poeți: Sadoveanu, Creangă, Eminescu, Alecsandri, Vlahuță, Delavrancea, Goga, Gîrleanu, Voiculescu ș.a., s-au exprimat că momentul esențial al copilăriei este bucuria colindatului de Crăciun. Cu o nuanță teologică, observăm că bucuria colindătorilor nu este doar de a cânta pe la casele oamenilor, ci, mai ales de a binevesti, de a face lucrul evanghelistului (Sfântul Apostol Pavel). «Să mărturisească toată limba că Domn este Iisus Hristos, întru Slava lui Dumnezeu-Tatăl» (Filipeni 2,11).

Prin urmare, colindele de Crăciun au realizat și un fapt de apostolat, ținând cont de rolul lor misionar-creștin. Ele transmit mesajul mântuirii prin Iisus Hristos-Mesia venit în această lume pământească la „plinirea vremii” (Gălățeni 4,4). Ne aduc bucurie în suflete pentru Nașterea Mântuitorului ce l-a izbăvit pe om din robia păcatului și a morții. Și Crăciunul este, în esență, o sărbătoare a optimismului creștin. De aceea, frumos se adresa poetul Octavian Goga:

«Moș Crăciun, Moș Crăciun!  
Pe toate cărările,  
Ardem lumânările  
Moș Crăciun»

Pr. prof. Constantin LEONTE

## Semnal editorial

### Hermeneutică și naratologie aplicată

Sfârșitul anului 2001 aduce în peisajul editorial băcăuan două noi nume aparținând școlii, cele ale profesorilor de limba și literatura română din Onești, **Emilia Boghiu și Lăcrămioara Mutoiu**. Ocazia este oferită de o incitantă carte, o afirmăm din capul locului: **Hermeneutică și naratologie aplicată**, Iași, Editura Eurocart, 2001, o carte ce va constitui un titlu de referință în bibliografia de specialitate.

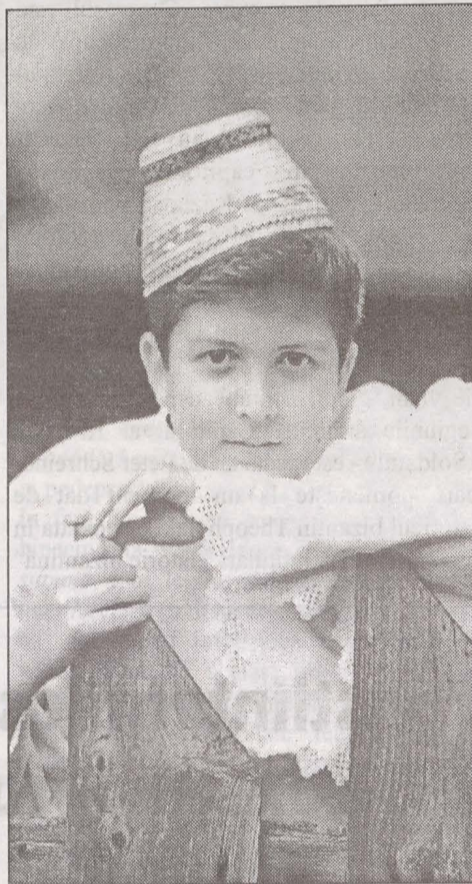
Volumul este rezultatul experienței la catedră a celor două distinse profesoare care, cu inteligență și râvnă didactică, mediază elevilor cunoașterea literaturii române prin capodoperele ei. Din punctul de vedere al structurării acesteia și, mai ales, datorită viziunii hermeneutice, într-un mod care vizează evident rigoarea, cartea încearcă (și în măsură covârșitoare, reușește), să explice și să aplice în egală măsură o serie de noțiuni de naratologie (unele, desprinse din noile manuale alternative de liceu, insuficient tratate de autorii lor), precum perspectiva narativă, focalizare, tipar narativ, incipit ș.a.m.d. (numai în domeniul de investigație al personajului literar, se propun 17 tipuri, cu demonstrații convingătoare pe text), constituindu-se finalmente într-o veritabilă premieră publicistică la noi.

Impactul va fi, desigur, asemănător celui produs de **Anotimpurile romanului** al pro-

fesorilor Ioan Lazăr (Dumnezeu să-l ierte) și Petre Isachi. Relevam în postfața primului volum modernitatea viziunii celor doi autori, dar și ușurința (element care se capătă odată cu experiența lecturii) cu care se comunicau elevilor, în primul rând, dar și colegilor de breaslă, ideile. Același lucru se petrece cu **Hermeneutică și naratologie aplicată**, într-o carte unde se interferează valori literare epice diverse, de la C.Negruzzi, I.Creangă, I.Slavici și I.L.Caragiale până la L.Rebreanu, M.Sadoveanu, Camil Petrescu, Mircea Eliade, V.Voiculescu, G.Călinescu și Marin Preda. Frază sintetică, scheme, explicații etimologice, aplicații pur tehnice din punct de vedere narativ, definiții de termeni literari mai puțin abordate, exactitatea limbajului critic și alte tot atâtea aspecte cu caracter inedit susțin teza principală a cărții, aceea că „interpretarea literară” în școala românească nu este numai efectul intuiției produsă de un orizont de lectură, chiar și rafinat, versat, ci, în cadrul ei, rigoarea analizei narative rămâne posibilă. Este ceea ce-și propun, cu generozitate și, repet, inteligență, cele două profesoare ce-și respectă și în acest fel condiția intelectuală.

Avem de-a face, fără doar și poate, nu numai cu o carte didactică prețioasă, ci cu o viziune îndrăzneată a viitorului în domeniul, atât de intersectat de teorii, al naratologiei aplicate.

Eugen BUDĂU



## Perenitatea culturii

### • Evenimente culturale la Inspectoratul Școlar al Județului Bacău

Profesorul Gheorghe Iorga, inspector școlar general, apreciat om de cultură, scriitor, traducător, publicist, critic literar și profesorul Eugen Budău, inspector școlar de limbă și literatură română la Inspectoratul Școlar al Județului Bacău, scriitor, istoric literar, publicist, autor de carte didactică, au avut, la începutul acestui an școlar o inițiativă demnă de toată lauda: lansarea unei suite de manifestări culturale sub genericul „ÎNTÂLNIRI ADMIRABILE”. Este vorba de întruniri ale oamenilor școlii, în holul Inspectoratului Școlar, pentru a-i „admira” pe colegi de-ai lor pentru merite deosebite. Moderatori, chiar cei doi inițiatori, Gheorghe Iorga și Eugen Budău. Iar modul în care au moderat până acum nu a avut decât darul de a crea o atmosferă mai mult decât deosebită.

S-au derulat deja 3 ediții de „întâlniri”. La prima ediție a fost „admirat” însuși profesorul Eugen Budău care și-a lansat cele 2 volume din antologia „Scriitori băcăuani”. La cea de a doua întrunire au fost omagiate mai multe colective redacționale ale unor publicații care apar la Bacău, colective alcătuite în exclusivitate din cadre didactice. Este vorba de revistele: „INIȚIAL” (revistă de opinie pedagogică ce se adresează educatoarelor și învățătorilor, redactor șef, prof. Ioan Dănilă), „CONVORBIRI DIDACTICE” (revistă de limba și literatura română pentru învățământul preuniversitar, director

## Cărțile colegilor noștri

- Eugen Budău, **Scriitori băcăuani**, vol.II, Bacău, Ed.Plumb, 2001;
- Liviu Chiscop, **Poezia lui Eminescu. Teme fundamentale**, Bacău, Ed.Grigore Tabacaru, 2001 (prefață de Ștefan Munteanu);
- Vasile Ciobanu, **Iarba fiarelor** (povești și povestiri), Bacău, Ed.Studion, 2001;
- Grigore Codrescu, **Limba și literatura română**, Bacău, Ed.Plumb, 2001;
- Ștefan Dincescu, **Sintaxa limbii române**, 2 vol., Bacău, Ed.Amphion, 2001;
- Maria I. Grigoriu, **L'écriture et son double. Michel Tournier**, Iași, Ed.Junimea, 2001;
- Doina Ioneț, **Floarea de colț** (roman), Bacău, Ed.Angel's, 2001;
- Gheorghe Iorga, **Călătorii cu limba tăiată**. O antologie a poeziei mistice persane, Bacău, Ed. Conexiuni, 2001;
- Ion Tudor Iovian, **Pagini alese**, Bacău, Ed.Plumb, 2001 (prefață de Vlad Sorianu, tabel cronologic de Eugen Budău);
- Aurel Jâmneală, **Exerciții de sintaxă a limbii române (pentru toți)** Bacău, Ed.Gr.Tabacaru, 2001 (prefață de Gheorghe Iorga);
- Rodica Miron, Ana Tincu, **Limba română de la simplu la complex. Morfologie**, 2 vol., Bacău, Ed.Plumb, 2001;
- Rodica Miron, **Limba română de la simplu la complex. Vocabular**, Bacău, Ed.Plumb, 2001;
- Gheorghe Roman, **Singurătatea cometei** (poezii), Bacău, Ed. Corgal Press, 2001 (prefață de Cornel Galben);
- Anca Șerban, Sergiu Șerban, **Limba română pentru examenul de capacitate**, București, Ed. Meteora Press, 2001;
- Anca Șerban, Sergiu Șerban, **Limba română. Teste recapitulative**, București, Ed.Meteora Press, 2001;
- Maria Șoșu, Tanța Petraru, **Iubindu-vă, am scris...** (povestiri), Bacău, Ed. Diagonal, 2001;
- Eduard Ștraub, **Dascălul, flacăra eternă**, Bacău, Ed. PSYHELP, 2001 (prefață de Petre Isachi);
- Ioan Vicolanu, **Îndrumar fonetic, de vocabular, ortografic, ortoepic și de punctuație**, Bacău, Ed.Plumb, 2001 (prefață de Eugen Budău). (E.B.)

editor, prof.Mihai Semenov), „13 PLUS” (revistă de cultură, redactor șef, prof. Petre Isachi), toate 3, cu impact național, și „CAIELE TRISTAN TZARA”, elaborată și coordonată de profesorul moineștean Vasile Robciuc, un împătimit al dadaismului lui Tristan Tzara.

Cea mai recentă întâlnire a avut darul de a „admira” peste 20 de profesori din Bacău și Onești care sunt autori de manuale școlare. Profesori care și-au sacrificat mii de ore din timpul liber pentru a elabora manuale utile în procesul de învățământ. Manualele prezentate la concursuri de manual alternative. Au ieșit câștigătoare și acum se află pe băncile a sute/mii de elevi din toate județele țării. Ce mai este de apreciat? Faptul că varietatea manualelor este deosebită. De la „Abecedar” la manuale de limba și literatura română, chimie, matematică, economie etc. De la clasa I, la clase de liceu. Într-adevăr, toți acești minunați profesori-autori de manuale merită **ADMIRAȚIA** tuturor, nu numai a participanților la întâlnire.

Hotărât lucru, lunar, în cadrul „admirabil” oferit de holul central al I.Ș.J., se întâmplă acte de cultură cu totul deosebite. Spre lauda inițiatorilor-moderatori și a celor din preajma lor.

Eugen TEIRĂU